

РЕШЕНИЕ

№ 1240

гр. София, 25.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав,
в публично заседание на 18.02.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Татяна Жилова

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **7966** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл.27а от Закона за закрила на детето (ЗЗД) и чл.145 - чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на К. Н. Панамски срещу Заповед № ЗД/Д-С-М-020 от 23.07.2021 г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ - М., с която на основание чл.27, ал.1 във връзка с чл. 25, т.4 от ЗЗД малолетният син на жалбоподателя К. К. Панамски е настанен временно в семейството на неговата леля по майчина линия Н. Л. В..

Жалбоподателят К. Н. Панамски оспорва заповедта като неоснователна. Твърди, че изложените в заповедта обстоятелства не отговарят на действителните факти. Твърди, че отношенията в разширеното семейство, включващо семейството на леля м и баба му по майчина линия, са много разстроени, като сочи, че за тях са издаден ограничителни заповеди по отношение на детето. Във връзка с това счита, че настаняването на детето в семейството на леля му, която живее в една къща с баба му, не защитава по най-добрия начин интересите на детети и създава педпоставки за неговото психическо увреждане и невъзможност по-късно да се интегрира безпроблемно в биологичното семейство. Лично и чрез процесуалния си представители адв.Г. моли съда да отмени административния акт, като даде указания на социалните служби за вземане на подходящи мерки за детето. Не претендира за разноски.

Ответникът – Директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – М., оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юрк. Х. поддържа, че оспорената

заповед е законосъобразен административен акт и не са налице сочените основания за отмяна. Сочи, че мерките за закрила се вземат по спешност, за да се предотврати рискът от физическо насилие над детето.

Заинтересованата страна Р. Л. Панамска, майка на детето К. К. Панамски, не изразява становище.

Заинтересованите страни Н. Л. В., И. А. В. оспорват жалбата. Сочат, че е налице влязло в сила решение ражданския съд за настаняване на детето в тяхното семейство за срок от две години.

Адвокат И. Н., назначена служебно от съда за особен процесуален представител на малолетния К. К. Панамски, счита, че за детето съществува риск при отглеждането му в биологичното семейство, но намира настаняването в семейството на леля му за неподходяща мярка.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и събраните доказателства по делото, приема следното:

Установени факти:

Фактите, относими към настоящото производство, се установяват въз основа на събраните писмени и гласни доказателства, лично изслушване на детето и събраните гласни доказателства.

К. К. Панамски е [дата на раждане] Отглеждан е в семейството на родителите си Р. и К. Панамски заедно с по-големия си брат Д.. К. страда от дислексия и има специални образователни потребности поради диагностицираното смесено разстояние на училищните умения. Семейството е насочвано към ползване на социални услуги за психологическа подкрепа в общността.

По делото са събрани доказателства за множество конфликт в семейството и в разширения роднински кръг – справки от 08 РУ на СДВР , 06 РУ на СДВР и показанията на свидетеля Д. К. Б., инспектор в Детска педагогическа стая.

На 02.01.2020г. в 08 РУ на СДВР е получен сигнал за насилие над дете в [населено място]. На място са установени семейство Панамски, семейство В., детето К.. Сигналът е обединен с други два предходни сигнала и е изпратен по компетентност на районната прокуратура.

На 20.05.2020г. –21.05.2020г. е започнал семеен по повод използването на компютри, интернет и мобилни устройства, прераснал в скандал с роднините от разширения семен кръг (бабата, лелята и чичото на детето по майчина линия). По молба на К. Панамски е издадена Заповед за незабавна защита за детето К. Панамски срещу леля му Н. Л. В. по гр.д.№24228/2020г., което към настоящия момент не е приключило с влязъл в сила съдебен акт. Майката Р. Панамска е подала молба до СРС срещу бабата на детето Н. Н. Т. с твърдения, че тя оказва психическо насилие над детето. По молбата е образувано гр.д.№3029/2020г., което към настоящия момент не е приключило с влязъл в сила съдебен акт. Ограничителнатазаповед, издадена срещу Н. Т. по отношение на внука й К., не е представена по делото, но доколкото това обстоятелство не се оспорва от страните по делото и косвено се потвърждава от останалите събрани писмени доказателства, съдът го пираема за установено.

По делото са представени доказателства и за друг кофликтен случай от 02.07.2021г. по повод скандал между двамата братя К. и Д., при който К. е избягал от дома си и е потърсил помощ от случайно срещната жена, като е помолил да му даде телефон да се

обади на баба си. Скандалът е прераснал в побой между родителите на детето и И. и Н. В., които са пристигнали на място. Подаден е сигнал в 08 РУ на СДВР, където е образувана преписка.

До Дирекция „Социално подпомагане“ –М. е постъпил устен сигнал от 06 РУ на СДВР, заведен с вх.№С./Д-С-М/76 от 08.07.2021г. , за оставяне на детето К. Панамски на 03.07.2021г .без надзор в кв.С.. Детето е стигнало до дома на леля си Н. В. и е присъствало на рождения ден на браговчед си М.. По сигнала е изготвен Доклад за оценка от ДСП М., в който е прието, че не е констатиран риск за детето, а родителите предприемат мерки за преодоляване на конфликтите и неразбирателствата.

На 21.07.2021г. около 23.45 ч в №8 РУ на МВР е получен сигнал за изгонено от родителите си дете в [населено място]. На улицата е установена лелята на детето Н. В., която е заявила, че родителите малтретират постоянно детето К., което до преди малко е било на улицата. Майкат Р. Панамска е заявила, че децата отдавна спят и е отказала да ги буди. На следващия ден инспектор Д. Б. е посетила адреса, като е провела разговори с родителите и с двете деца. По-големият брат Д. споделил, че К. лъже, че се влияе много от леля си и братовчед си М., с когото се държали като гаджета, че се е самоизолирал и се саморазрушавал. К. имал драскотина на врата си. Казал, че имал вчера спор с баща си за качено приложение Вайбър. Свидетелката е провеждала и преди това беседи с К., по повод бягство от дома му, при които той не е споделял да е бил малтретиран от родителите си. Споделял е за скандали относно използването на мобилните телефони, казал е, че той сам налита на баща си.

На 22.07.2021г. е подаден нов сигнал от 06 РУ на СДВР за изоставено дете.. Сигналът е подаден от сем. В., които са заявили, че детето К. е оставено пред дома им от баща му, който си е тръгнал.По-късно бащата е донесъл багажа на детето и кучето му. Сигналът е препратен до ДСП –М.. Изготвен е Доклад за оценка на сигнал с вп.№СИГ8Д-С-М/86/22.07.2021г. При разговора с детето, то е споделило, че е редовно малтретирано и е показало белези по гърба си.

Представено е Съдебно-медицинско удостоверение №470/2021г., издадено от съдебен лекар при УМБАЛ „А.“ след преглед на 23.07.2021г., при който са установени охлузвания по шията и дясната предмишница и белези от много дълбоки охлузвания или повърхностни рани на гърба. Охлузванията по шията и предмишницата са получени от тангенциалното въздействие на тъпи предмети сограничена кантактуваща повърхност, каквито са и човешките нокти, и са получени в края на 21.07.2021г. За белезите по гърба не може да се установи точна дата на нараняванията.

Във връзка със сигнала е изготвен и Социален доклад №СЛ/Д-С-М/342-004/26.07.2021г. Обоснован е извод, че за детето Калинсъществува риск за живота и здравето му и то следва да бъде временно настанено в дома на своите леля и чичо, с които има силна доверителна връзка и където се чувства спокойно.

Въз основа на двата доклада е издадена оспорената заповед и детето незабавно е настанено в дома на семейство В., които са дали съгласие и са декларирали, че ограничителната заповед на баба му Н. Т. ще бъде спазвана.

По делото е представена съдебно-психологическа експертиза, изготвена на 30.01.2021г. от психолог А. А., в която се дава заключение, че детето е тревожно, напрегнато, негативно настроено, което се дължи от една страна на неговите

затруднения в училище, а от друга страна на взаимоотношенията в семейството и трудната регулация на афекта от страна на майката и неумението да се управляват „кризите“ в семейството. Психологът дава заключение, че тревожното и негативистично състояние на детето сочи на преживяно насилие от страна на родителите.

Съдът изслуша детето К. Панамски лично в присъствието на психолог и социален работник. Детето споделя, че родителите му го бият и го поливат с вода, за да го успокоят, както и че майка му го драска с нокти. Споделя също, че са го заключвали навън на двора, въпреки че е студено, докато те се нахранят. Разказва за ситуации, в които майка му изпада в афект и не контролира реакциите си дори по най-дребни поводи. Казва, че в семейството на леля си се чувства спокоен и желае да остане там. Споделя, че желае да се вижда с брат си, и се вижда с него поне веднъж в месеца. Притеснява се от връщането в биологичното си семейство след изтичане на срока на настаняването.

По делото е изслушана свидетелката П. И. Панамска, баба на детето К. Панамски по бащина линия, допусната за установяване на обстоятелствата дали се спазва ограничителната заповед на Н. Т.. Свидетелката дава обяснение, че сем. В. живеят в къща, на първия етаж на която е обособено самостоятелно жилище за баба Н., включващо кухня и сервизни помещения, но сочи, че се поддържа едно домакинство. Доколкото последното посещение на свидетелката на дома на сем. В. е отпреди 5 години, нейните показания не допринасят за установяване на обстоятелството дали се нарушава ограничителната заповед, издадена срещу Н. Т. по отношение на детето К.. Свидетелят М. Н. И. също дава показания, че жилището на Н. Т., макар и включено в общата конструкция на къщата, е самостоятелно обособено и разполага със самостоятелен вход.

Съдът изслуша свидетелката П. П. А., социален работник в ДСП –М., изготвила доклада за оценка на сигнала от 22.07.2021г. Потвърждава, че се е уверила, че за детето съществува риск и следва да бъде настанено в дома на своите леля и чичо, с които има изградена доверителна и емоционална връзка, въпреки конфликтите между възрастните. Не е посещавала дома на сем. В.. Доверява се на декларацията на Н. В., че ограничителната заповед, издадена срещу Н. Т., няма да бъде нарушавана и няма да се допусне вредно влияние върху детето.

В съдебно заседание съдът изслуша обясненията на жалбоподателя за отношенията в семейството. Жалбоподателят твърди, че той поставя изисквания към възпитанието на децата – да се ограничава използването на компютър и мобилни устройства, както и интернет. Представя разпечатка от историята на посещенията в интернет от компютъра на детето, от която се установява, че то посещава сайтове с порнографско съдържание и сайтове за хазартни игри и залагания. Соци, че в дома на чичо му и леля му има неотграничен достъп до интернет, поради което и К. предпочита да живее при тях. Споделя, че К. има агресивно поведение, като включително е нанесъл побой на майка си заради това, че не му е приготвила крем карамел, а на него е счупил малкия пръст на едната ръка в опит да си вземе обратно отнето мобилно устройство. Соци, че по отношение на К. не са подавани сигнали до Детска педагогическа стая и не взимани възпитателни мерки, тъй като съпругата му не желае да подава оплакване срещу сина си и търпи неговото агресивно поведение. Счита, че отглеждането на К. в семейството на чичо му и леля му ще задълбочи отчуждението между К. и родителите му.

Правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от лице, което като родител на детето К. К. Панамски, е неблагоприятно засегнато от административния акт.

Производството по чл.27а от ЗЗД има за предмет временното настаняване на детето по административен ред за периода докато детето не бъде настанено по съдебен ред по реда на чл.28 от ЗЗД. Съгласно чл.27а, ал.7 от ЗЗД административното дело се прекратява, ако преди постановяване на решението е налице влязло в сила решение по чл. 28, ал. 4 за настаняване на дете по съдебен ред.

В хода на съдебното производство бе представено Протоколно решение №2857 от 30.09.2021г., постановено от Софийския районен съд, по гр.д.№48702/2021г., с което детето е настанено за срок от две години в семейството на Н. Л. В. и И. А. В.. Съдът, след като се запозна служебно с изисканото за послужване гр.д.№48702/2021г, установи, че гражданското производство не е проведено по специалния ред на чл.28 от ЗЗД, като в него не са взели участие родителите на детето, нито то е изслушано по реда на чл.15 от ЗЗД, не е установен и режим на отношения между родителите и детето и не е дадена възможност за обжалване пред горния съд. Пред гражданския съд е проведено охранително производство с участието само на социалния работник, завършило с окончателно решение, което не е обявено на родителите. В настоящото съдебно производство съдът не може да осъществява контрол върху решението на гражданския съд, но може да преценява значението му за допустимостта на настоящото производство.

Предвид изложеното по-горе, съдът приема, че представеното решение на гражданския съд не представлява решение по чл.28, ал.4 от ЗЗД и следователно не са налице основания за прекратяване на настоящото производство.

По основателността на жалбата:

Като взе предвид изложените от жалбоподателя доводи за незаконосъобразност и извърши проверка на административния акт на всички основания за оспорване по чл.146 от АПК, съдът обосновава следните изводи:

Процесната заповед е постановена от компетентен орган, в кръга на правомощията му, съгласно чл.27, ал.1 във вр. с чл.21, ал.1, т.11 ЗЗД.

Актът е в предписаната от закона форма и при постановяването му не са допуснати нарушения на административнопроцесуалните правила, установени в Глава трета, чл.9 – чл.33 ППЗЗ., които да бъдат определени като съществени и които да мотивират неговата отмяна.

Настоящият решаващ състав намира обаче, че оспорваната заповед е в противоречие с целта на закона, формулирана в чл.3 ЗЗД: отглеждане на детето в семейна среда и осигуряване на най-добрия интерес на детето.

Мерките за закрила на детето и редът и условията за прилагането им са регламентирани в Глава четвърта на Закона за закрила на детето (чл.23 – чл.43а) и в Глава трета от Правилника за прилагане на закона (чл.9 – чл.33).

Основанията за прилагане на мярка за закрила чрез настаняване на детето извън семейството са изрично установени в чл.25, ал.1 ЗЗД. В т.3 и т.4 на чл.25, ал.1 ЗЗД –

посочени като правно основание за издаване на процесния административен акт, е предвидено, че може да бъде настанено извън семейството дете, чиито родители, настойници или попечители се намират в трайна невъзможност да го отглеждат и/или което е жертва на насилие в семейството и съществува сериозна опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие.

Според определението, дадено в §1, т.6 от Допълнителните разпоредби на ЗЗДет. "грижата" е съвкупност от всички действия, произтичащи от правата и задълженията на родителите, настойниците, попечителите и лицата, при които детето живее по силата на друго законно основание, за гарантиране на неговите права и защита на неговите интереси.

Съдът намира, че в случая не се установява жалбоподателят да е бил в трайна невъзможност да отглежда детето К., но то е било обект на насилие, което създава опасност за увреждане на физическото, психическото, нравствено, интелектуално или социалното му развитие. Налице са достатъчно основания за прилагане на мярка за защита. Според изискването на чл.33, ал.1 ППЗЗД спешно настаняване извън семейството се предприема в случаите, когато има опасност за здравето и живота на детето. Правилен е изводът на социалните работници, направен в доклада за оценка на сигнала и в социалния доклад, че се налага детето да бъде спешно изведено от семейството.

Неправилна е обаче преценката на ответника за подходящата мярка за закрила. Разпоредбата на чл.26, ал.1 от ЗЗД посочва възможностите за настаняване на дете в риск извън семейството му: настаняването в семейство на роднини или близки; в приемно семейство; или в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа. Целта на настаняването не е да прекъсне напълно и да разруши връзката между родители и дете, а напротив – да я съхрани, когато това е възможно и е от интерес на детето. Затова законодателят вменява задължение на приемното семейство и на роднините и близките, при които е настанено детето, да съдействат за осъществяване на лични контакти с родителите – чл.33, ал.1 от ЗЗД, както и районният съд следва да определи режим на личните отношения с родителите. Безспорно се установи в настоящото производство, че отношенията са конфликтни не само в семейството на К., но и в разширеното семейство, при което не може да се осигурят условията за осъществяване на лични контакти с родителите. Конфликтните отношения между възрастните несъмнено ще се отразят върху психиката на К. и ще затруднят възстановяването на нормалните взаимоотношения между родителите и детето или дори ще ги направят невъзможни.

Съдът счита, че подходяща мярка за закрила на детето К. в настоящия случай е настаняването му в приемно семейство с установен режим на лични отношения с родителите, като едновременно с това родителите се насочат към ползване на социална услуга за увеличаване на родителския капацитет. Детето има нужда от психологическа подкрепа за справяне с последиците от преживяното насилие в семейството и за възстановяване на нормалните взаимоотношения.

По тези съображения съдът намира оспорената заповед за несъобразена с целта на закона и на основание чл.146, т.5 от АПК я отменя.

Предвид решението на гражданския съд за настаняване на детето в семейството на Н. и И. В. производството не следва да се връща за ново разглеждане от административния орган. При евентуална отмяна на това решение обаче, административният орган трябва да извърши нова преценка на обстоятелствата и да преразгледа мярката за защита.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК Административен съд София - град, Второ отделение, 38^{-и} състав,

РЕШИ :

ОТМЕНЯ Заповед № ЗД/Д-С-М-020 от 23.07.2021 г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – М..

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБългария в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: